

Miastēnijas pacientu epidemioloģiskais raksturojums Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārā “Gaiļezers” no 2013. līdz 2017. gadam

Sergejs Korogodovs¹, Zane Kalniņa¹, Jevgēņijs Tihonovs²

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹Neiroloģijas un neiroķirurģijas katedra

²Medicīnas fakultāte

Ievads. Miastēnija (*myasthenia gravis*) ir visizplatītākā hroniskā autoimūnā neiomuskulārā slimība. Latvijā ir apmēram 250 pacientu ar šo diagnozi. Slimībai pārsvarā ir progresējoša norise, un lietotā ārstēšana nesniedz pilnīgu atveseļošanos. Tomēr daudziem pacientiem tā mazina simptomus, uzlabo dzīves kvalitāti, tādējādi aizkavējot invalidiāti. 70% gadījumu var panākt labu vai ļoti labu rezultātu.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Mērķis bija Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas stacionārā “Gaiļezers” atlasīt miastēnijas (*myasthenia gravis*) pacientu slimības vēstures par laiku no 2013. līdz 2017. gadam, apkopot un analizēt iegūtos datus, izvērtēt miastēnijas biežumu, prevalenci un epidemioloģisko raksturu. Tika izvirzītas hipotēzes: biežāk sastopama ir *myasthenia gravis* okulārā forma; sievietēm miastēnija ir sastopama biežāk nekā vīriešiem.

Pacientu dati tika iegūti, izmantojot miastēnijas pacientu izmeklēšanas anketu MGFA. Iegūtie dati tika apstrādāti statistikas programmā *Microsoft Excel* un *IBM SPSS Statistics*. Pētījuma dizains – retrospektīvs šķēsgriezuma pētījums. Pētījumā tika novērtēti 74 reģistrētie miastēnijas gadījumi no 2013. līdz 2017. gadam.

Rezultāti. No pētījumā iekļautajiem 74 pacientiem 50 (67,6%) bija sievietes un 24 (32,4%) bija vīrieši. Vidējais vecums bija $55,84 \pm 15,6$ gadi. Pīrsona χ^2 testa dati: vīriešiem un sievietēm miastēnija rodas ar vienādu varbūtību, $p = 0,701$. Pēc MGFA klasifikācijas iedalījums bija šāds: 1. klase – 11 (14,9%) pacienti; 2.a klase – 12 (16,2%) pacienti; 2.b klase – 14 (18,9%) pacienti; 3.a klase – 11 (14,9%) pacienti; 3.b klase – astoņi (10,8%) pacienti; 4.a klase – seši pacienti (8,1%); 4.b klase – 12 (16,2%). Viena parauga χ^2 tests rāda, ka MGFA klasifikācijas kategorijām ir vienāda varbūtība, $p = 0,658$. Trim (4%) pacientiem bija autoimūns tireoidīts; 31 (41,9%) bija arteriāla hipertensija; vienam (1,35%) pacientam bija hroniska obstruktīva plaušu slimība; četriem (5,4%) pacientiem bija cukura diabēts un 57 (77%) pacientiem bija citas slimības. Lietoti tika šādi medikamenti: holīnesterāzes inhibitori – 67 (90%) gadījumos; prednizolons – 47 (63,5%) gadījumos; azatioprīns – deviņos (12%) gadījumos; imunoglobulīna terapija – septiņos (9,45%) gadījumos; 14 (18,9%) gadījumos tika izmantota plazmaferēze.

Secinājumi. Pētnieciskajā darbā izvirzītās hipotēzes tika noraidītas. Nav statistiski ticamas korelācijas starp pacientu dzimumu un saslimšanas ar miastēniju biežumu. Nav statistiski ticamas korelācijas starp slimības klasēm atbilstīgi MGFA. No 1. līdz 4.b klasei – tās parādās tikpat bieži. Visbiežāk novērotā blakusslimība ir arteriālā hipertensija (77% gadījumu). Visbiežāk izmantotie medikamenti ir holīnesterāzes inhibitori.